

III МІЖНАРОДНА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ І
ПРАКТИКА**

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC INTERNET CONFERENCE
**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2021

УДК 633.34:631.582

ВИРОЩУВАННЯ СОРТІВ СОЇ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ СІВБИ**Лемешик А.В.**, аспірант**Новицька Н.В.**, д-р. с.-г. наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

На сьогоднішній день ми помічаємо, що попит на сою на соєві продукти збільшується. Це зумовлює бурхливий розвиток соєсіяння. У зв'язку з поширенням нових сортів сої постає питання про удосконалення елементів технології вирощування сої, які б забезпечили високу її продуктивність. Соя відноситься до світлолюбних культур, яка формує високий врожай тільки за оптимальних для кожного сорту умов вирощування.

Однією з основних вимог для сої – є якнайкраща освітленість листової поверхні. В зв'язку з цим виникає потреба корегувати продуктивність вирощування сої різними способами сівби. Вибираючи спосіб сівби, важливо враховувати високу пластичність сої до площі живлення, що проявляється в індивідуальній продуктивності рослин. У посівах сої з оптимальною густотою і площею живлення основна кількість бобів формується на головному пагоні, а у зріджених - на бокових гілках. У зріджених посівах у нижньому ярусі рослин формується значна маса врожаю насіння, під їх вагою гілки схиляються вниз, спричинюючи втрату насіння при збиранні. У загущених посівах менша кількість бокових пагонів, але стебло досить тонке, що спричинює значне вилягання рослин.

Мета досліджень – визначити продуктивність сортів сої Вишиванка, Жаклін, Сірелія, Сайдіна, Кіото, Нордіка залежно від вузькорядного, стрічкового і широкорядного способів сівби, які б забезпечили оптимальний ріст і розвиток рослин та високу продуктивність. Польові дослідження проводили на полях стаціонарної сівозміни кафедри рослинництва у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція». Ґрунт дослідного поля – чорнозем типовий малогумусний. Агротехніка в досліді загальноприйнята для північного Лісостепу за виключенням досліджуваних факторів.

Важливими показниками, що впливають на величину врожаю, є висота рослин і висота кріплення нижніх бобів. Висота рослин змінювалася під впливом способу сівби. За суцільного способу сівби з міжряддям 19,5 см найнижчими рослини були за висіву 500 тис.нас./га – 95-105 см залежно від сорту. За стрічкового способу сівби за висіву 600 тис.нас./га висота рослин коливалась 85-96 см. За широкорядного способу сівби за висіву 700 тис.нас./га висота рослин сої коливалась 75-92 см відповідно до сорту.

Густота рослин безпосередньо впливала не тільки на висоту рослин, але й на висоту кріплення нижніх бобів, що в значній мірі впливає на втрати врожаю при механізованому збиранні. Зміна норми висіву від 500 до 700 тис.нас./га схожих насінин за суцільного способу сівби сприяла збільшенню висоти прикріплення нижніх бобів від 15-22 см, при стрічковому способі 14-17 см, при широкорядному способі сівби – 12-15 см відповідно до сорту.